

Platon (cca 427 î.Hr.–cca 347 î.Hr.) s-a născut într-o familie de vază din Atena, care îi oferise educația necesară unei cariere politice. La vârsta de douăzeci de ani l-a întâlnit însă pe Socrate, iar asta i-a schimbat destinul. După opt ani în care va sta în preajma lui, Socrate va fi condamnat la moarte de cetățenii Atenei, tocmai sub pretextul că influența sa este nefastă pentru tineri. El nu se va sustrage acestei triste nedreptăți, deși ar fi putut lesne s-o facă. Va sfârși, dimpotrivă, înconjurat de prietenii săi, printre care se afla și Platon, vorbindu-le până în ultima clipă despre ce înseamnă să gândească pe cont propriu și să-și pună întrebări dificile, dar esențiale. Învățătura socratică, eminamente orală, va ajunge până la noi grație lui Platon, care ne redă dialogurile lui Socrate cu tinerii atenieni. Astfel s-a născut pentru posteritate una dintre cele mai fascinante figuri ale umanității: întruchipare a spiritului liber, care scotocește dincolo de aparențele și înțelesurile de-a gata, pentru a scoate la lumină ceea ce este adevărat, bun și frumos.

PLATON

DIALOGURI SOCRATICE

LACHES / LYSIS / CHARMIDES
HIPPIAS MINOR / EUTHYPHRON
APĂRAREA LVI SOCRATE / CRITON

Traducere, studii introductive și note de
FRANCISCA BĂLTĂCEANU, ALEXANDRU CIZEK,
PETRU CREȚIA, MARTA GUȚU-MAFTEI,
GABRIEL LIICEANU, SIMINA NOICA,
CONSTANTIN NOICA, MANUELA POPESCU,
DAN SLUȘANSCHI

Selecție și prefață de
GHEORGHE PAȘCALĂU

Ilustrații de
MIHAIL COȘULEȚU

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul de față reproduce texte apărute în ediția Platon, *Opere*, îngrijită de Constantin Noica și Petru Creția, volumele I și II:

Lahes, traducere de Dan Slușanschi, apărută în: Platon, *Opere*, I, Editura Științifică, București, 1974, pp. 239–268.

Lysis, traducere de Alexandru Cizek, apărută în: Platon, *Opere*, II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976, pp. 213–234.

Charmides, traducere de Simina Noica, apărută în: Platon, *Opere*, I, Editura Științifică, București, 1974, pp. 179–211.

Hippias Minor, traducere de Manuela Popescu și Petru Creția, apărută în: Platon, *Opere*, II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976, pp. 17–34.

Euthyphron, traducere de Francisca Băltăceanu și Petru Creția, apărută în: Platon, *Opere*, II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976, pp. 261–280.

Apărarea lui Socrate, traducere de Francisca Băltăceanu, apărută în: Platon, *Opere*, I, Editura Științifică, București, 1974, pp. 15–44.

Criton, traducere de Marta Guțu, apărută în: Platon, *Opere*, I, Editura Științifică, București, 1974, pp. 61–76.

Paginația de referință indicată în actuala ediție pe marginea textului este cea a ediției Henri Estienne (Stephanus), apărută în 1578.

LAHES

Traducere, introducere și note de
DAN SLUȘANSCHI

LAHES NU FACE PARTE DINTRE DIALOGURILE CELE MAI CUNOSCUTE ale lui Platon. Scrisă, pe cât se pare, scurt timp după moartea lui Socrate (399 î.Hr.), această operă de tinerețe face parte, alături de Protagoras, Menon, Euthyphron etc., din grupul dialogurilor numite aporetice, adică lipsite de o rezolvare finală, de o definiție și lămurire completă a problemei puse în discuție. Cercetătorii mai recentii presupun, cu mulți sorți de a avea dreptate, că această „metodă a aporiei“¹ urmărește un dublu scop propagandistic: nedumerirea, neliniștirea publicului și răspândirea metodei socratice de discuție, așa cum o profesa Maestrul însuși. Aflat în jurul vârstei de treizeci de ani, Platon caută să ducă mai departe opera lui Socrate, străduindu-se să tulbure, să agite opinia publică, blocată de clișee și de prejudecăți simpliste, și să-i atragă atenția asupra neclarității și a incoerenței credințelor celor mai banale și curente. Trepte preliminare spre alcătuirea pozitivă a unui sistem filozofic de ansamblu, lucrările aporetice de tipul lui Lahes tind să arate că atât părerile „omului de pe stradă“ – tradiționalist și lipsit de obișnuința gândirii sistematice, coerente –,

1. Απορία înseamnă „nedeterminare, nelămurire, impas“. Pentru rolul ei, cf. V. Goldschmidt, *Les Dialogues de Platon. Structure et méthode*, Paris, 1963, pp. 27–31.

cât și teoriile spectaculare ale sofștilor sunt departe de a duce către calea Adevărului, egal cu Binele și cu Frumosul.

În aceste dialoguri, nu mai puțin literare decât filozofice, personajul lui Socrate – umbră semnificativă a marelui dispărut – aduce problemele pe care le discută¹ până la un pas de rezolvarea lor, lăsându-le în acel punct până unde au fost capabili să le urmărească interlocutorii săi, limitați de firea și de prejudecățile lor specifice. Așadar, personaj aparte și aflat mereu într-o avantajoasă penumbră, Socrate evită să intervină decisiv la sfârșitul discuției pentru a-i da o dezlegare finală, pentru a elucida, mai departe și mai bine decât ceilalți, esența definiției căutate. Εἰσωρεία socratică are drept rezultat trezirea conștiinței celorlalte personaje, care încep să se arate tot mai ispitite de depășirea impasului și de o judicioasă căutare a Adevărului.

Sub aspect literar și filozofic deopotrivă, Lahes este un dialog alcătuit după sistemul cuplurilor aflate în contrast. Personajele sale reprezintă – două câte două – generația vârstnică și tradiționalistă (Lysimachos și Melesias, în vârstă de 65 sau 70 de ani) și generația matură, aflată în plină activitate (Nicias și Lahes, aflați în jur de 50 de ani).

Despre Lysimachos, fiu fără renume al ilustrului Aristide², nu știm de altfel decât că a meritat din partea poporului atenian o recompensă destul de substanțială³. La fel, Melesias, fiul vestitului Tucidide⁴, nu s-a remarcat prin nimic deosebit, nici măcar ca membru al celebrului consiliu al Celor Patru Sute⁵. Aceste două personaje oferă discuției un mobil concret, conferindu-i totodată realism și culoare. Singura trăsătură netă care îi diferențiază, ca pe o pereche de vechi prieteni care au aceleași gânduri, este înclinația spre vorbărie a lui Lysimachos față de firea taciturnă a lui Melesias.

Perechea celor doi generali luați ca martori și ca sfătuitoari este mult mai bine conturată.

1. Acestea se încadrează îndeobște în tiparul general „Ce este X (curajul, pietatea sau frumosul)?”.

2. Cf. nota 3 din text.

3. Cf. Demostene, *Contra lui Leptines* 115.

4. Cf. nota 2 din text.

5. În anul 411 î.Hr. Cf. Tucidide 8, 86, 9.

General vestit, Nicias a fost principalul reprezentant pe care, după moartea lui Pericle (429 î.Hr.), aristocrația ateniană l-a opus popularului demagog Cleon. Calitățile militare ale lui Nicias, apoi bogăția și moderația sa au făcut ca el să fie ales în repetate rânduri strateg. Fire reținută, meditativă și conservatoare, el a insistat mereu pentru încheierea unei înțelegeri cu Sparta, reușind să negocieze pacea care îi poartă numele (aprilie 421 î.Hr.). Fără să poată împiedica ruperea relațiilor și a acestui armistițiu care nu rezolva nimic din punct de vedere politic, Nicias, cu toate eforturile sale, nu a izbutit să anuleze catastrofa expediție din Sicilia (415–413 î.Hr.), pe care – ca printr-o ironie a soartei – a fost pus să o conducă alături de Lamachos și de Alcibiade. Implicat în această aventură militară, el a contribuit apoi fără voie la sfârșitul ei nefericit, pierzându-și calmul și clarviziunea și supunându-se recomandărilor unor astrologi.

De origine deloc ilustră, urcat de la rangul de hoplit până la cel de strateg, Lahes a participat la toate fazele importante ale primei jumătăți a Războiului Peloponesiac. Persecutat de către Cleon, el revine pe scena politică abia după moartea acestuia (421 î.Hr.), luând parte alături de Nicias la tratativele de pace din 421, deși se pare că nu diplomația era punctul său forte. Militar practicant, el este trimis, după reluarea ostilităților, să vină în ajutorul argeenilor împreună cu Nicostratos și își pierde viața în bătălia de la Mantinea (418 î.Hr.).

Întregul dialog se bazează de fapt pe opoziția dintre aceste două personalități remarcabile, aliate în lupta contra demagogiei lui Cleon, dar despărțite fundamental prin fire, educație și mentalitate. Punerea lor în scenă permitea o exploatare sistematică și fructuoasă a antinomiei curente dintre *lógos* (= „gând, teorie” și „expresie”) și *érgon* (= „faptă, act”). Confrunțați cu necesitatea găsirii unei definiții, cei doi adversari își vor dezvălui curând modul profund de a gândi și de a acționa: părerile și punctele lor de vedere, parțiale, se vor dovedi a fi complementare, ca jumătăți ale întregului care se cuvine să fie înțelepciunea. Lahes, om al practicii, ține înaintea de orice la fapte, de aceea definiția sa va suferi, limitată la cazuri concrete sau la efectele temperamentului. Dimpotrivă, Nicias, omul teoriei, va încerca să ridice discuția la nivelul gândirii abstracte, pierzând din vedere condiția naturală, de caracter, a curajului.

Ascuns, mai mult sau mai puțin vizibil, în spatele frazelor celorlalți, Socrate, singurul care îi face impresia cititorului că poate să îmbine $\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$ cu $\epsilon\pi\gamma\omicron\nu$, el, Unicul, duce discuția până la un pas de rezolvarea ei, dar fără a se decide să o ia asupra-și acolo unde o blochează limitele de înțelegere ale interlocutorilor săi. Mulțumindu-se să îi provoace la continuarea acestui început de căutare a adevărului despre noțiunile elementare cele mai importante, Socrate, cel mai tânăr dintre cei care stau la sfat, evită să-și jignească interlocutorii mai vârstnici prin lămuriri profesionale. Aceasta pare deci să fie, în primele dialoguri, motivarea literară a opririi discuției, a „părăsirii” ei în aporie¹.

Pentru a pune mai bine în lumină mersul discuției și caracterul binar al dispunerii etapelor dialogului pe secțiuni, vom reproduce mai jos excelenta schemă generală extrasă de R.G. Hoerber²:

I. Problema educației (178 a–189 c)

A. Valoarea hoplomachiei în educație (178 a–184 d)

1. Pleoarie pentru primirea sfatului despre hoplomachie (178 a–181 d)
2. Sfaturi contradictorii cu privire la hoplomachie (181 e–184 d)

B. Educația privește sufletul (184 e–189 c)

1. Poate da sfaturi cineva care a acumulat experiență și cunoștințe teoretice despre educația sufletească (184 e–187 b)
2. Obiceiul lui Socrate de a „încerca” sufletele interlocutorilor săi (187 c–189 c)

II. Nevoia unei definiții (189 d–201 c)

A. Socrate îl examinează pe Lahes (189 d–194 b)

1. Curajul este „rămânerea în rânduri” (189 d–194 b)
2. Curajul este „o rezistență înțeleaptă” (192 b–194 b)

B. Socrate și cu Lahes îl examinează pe Nicias (194 c–201 c)

1. Curajul este „știința a ceea ce este de temut și de sperat” (194 c–197 d).
2. Socrate pune la încercare definiția lui Nicias (197 e–201 c).

1. Cea mai completă definire a coeziunii interne a dialogului și a unității paralele dintre Platon-filozoful și Platon-artistul am putut să o găsim la M.J. O'Brien, „The Unity of the *Laches*”, YCS, XVIII, 1965, pp. 139–147.

2. În „Plato's *Laches*”, Cl. Ph, LXIII, 1968, 2, p. 99.

Tot R.G. Hoerber este acela care a pus în lumină o altă trăsătură esențială a acestui dialog¹, arătând că el pare să evolueze după schema etapelor cunoașterii din teoria platonice a Liniei întrerupte; fiecare personaj care vorbește mai pe larg reprezintă astfel câte una dintre fazele procesului cunoașterii:

– Lysimachos, cu îndoielile și șovăielile sale, reprezintă „starea de opinie“, lumea imaginilor, a umbrelor (εἰκασία).

– Pe o a doua treaptă, Laheș, om de experiență, simbolizează πίστις, „starea de justificare“ concretă.

– Și mai sus, Nicias, cu vederi mai largi și cu educația sa rafinată, înfățișează δίανοια, „starea de defnire“ teoretică, mai apropiată de Existența ideală.

– În sfârșit, pe Socrate îl bănuim, în pofida evaziunilor sale diplomatice, că stăpânește deplina cunoaștere a adevărului (νόησις), pe care nu o poate poseda decât înțeleptul; dar, cum am arătat mai sus, potrivit specificului dialogurilor aporetice, această etapă nu ia deloc amploare, lăsând numai să se întrevadă posibilitatea unei împliniri eficiente a întregului act al cunoașterii.

Acestea par a fi articulațiile ascunse ale unuia dintre cele mai neglijate dialoguri platonice, implicațiile sale generale, care îl recomandă ca pe o lucrare ce merită cu siguranță mai mult decât calificativul modest de „simple exposition de méthode“ pe care l-a primit cândva².

Pentru a-i înlesni cititorului o reprezentare vizuală a cursului discuției, să precizăm că această conversație avea loc într-un gimnaziu (γυμνάσιον)³, în apropierea terenului de sport – un patruleter aflat în aer liber și înconjurat din patru părți de coloanele unui peristil⁴.

Data acestui dialog fictiv ne este sugerată întru câțva de amintirea luptei de la Delion (424 î.Hr., cf. nota 8 din text) și de participarea la discuție a lui Laheș, mort în 418 î.Hr. (v. mai sus). Mulți dintre cei care s-au ocupat de acest dialog cred că el trebuie situat în timpul „păcii lui Nicias“

1. *Ibidem*, pp. 103–104.

2. Cf. Platon, *Oeuvres complètes* II, ed. A. Croiset, „Belles Lettres“, Paris, 1921, p. 88.

3. „Gimnaziul“ era școala elementară de sport și muzică (cf. nota 4 din text).

4. Partea gimnaziului rezervată luptelor purta numele de περίστυλον.

(421–418 î.Hr.), perioadă de întrerupere a războiului, minată însă încontinuu de perspectiva reluării ostilităților. Sub semnul acestor evenimente, preocuparea unor părinți de a-și pregăti copiii pentru lupta cu armele pare cu totul întemeiată.

Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff afirma cândva că Lahes este unul dintre dialogurile al căror text îi pune editorului destul de multe probleme dificile¹. Totuși, câțiva papiri descoperiți între timp² justifică și confirmă modul în care modernii au interpretat și au corectat tradiția manuscriselor medievale, astfel că, în afara unor rare excepții³, putem admite că textul de care dispunem astăzi nu este unul nesigur sau care să ridice probleme insolubile de exegeză.

Traducerea de față a fost făcută pe baza textului stabilit de către Alfred Croiset, în volumul al doilea al *Operele complete imprimare de societatea editorială „Les Belles Lettres“* (Paris, 1922, pp. 90–122).

BIBLIOGRAFIE AMMENDOLA, G., *Platone: II Lachete*, Napoli, 1928 | BUCCELLATO, M., *La mimesis e la regia platonica dell'actio nel Lachete*, R.S.F., XXII, 1967, pp. 123–140 | GALLI, G., *Sul Lachete di Platone*, Torino, 1953 — *Socrate ed alcuni dialoghi platonici*, Torino, 1958, pp. 153 și urm. | GNESOTTO, A., *Il Lachete nell'ultimo ventennio (1910–1930)*, Penada, Padova, 1931 | GRENET, P., „Note sur la structure du Lachès“, în: *Mélanges de philosophie grecque... offerts à Aug. Diès*, Paris, 1956, pp. 121–128 | HOERBER, R.G., *Plato's Laches*, CPh, LXIII, 1968, 2, pp. 95–105 | INGENKAMP, H.G., *Laches, Nikias und platonische Lehre*, Rh M, CX, 1967, pp. 234–247 | JOËL, K., „Zu Platons Laches“, în: *Hermes*, XLI, 1906, pp. 310–318 | KOHÁK, E.V., „The Road to Wisdom: Lessons on Education from Plato's Laches“, CJ, LVI, 1960, pp. 123–132 | DE LAGUNA, TH., „The Problem of the Laches“, în: *Mind*, 1934, pp. 170–180 | MARTENS, H.H., *Die Einleitungen der Dialoge Laches und Protagoras*, Diss., Kiel, 1954, dactilogramă | MEISTER, K., *Thema und Ergebnis des platonischen Laches*, WS, XLII, 1920, pp. 9–23, 103–114 | O'BRIEN, M.J., *The Unity of the Laches*, YCS, XVIII,

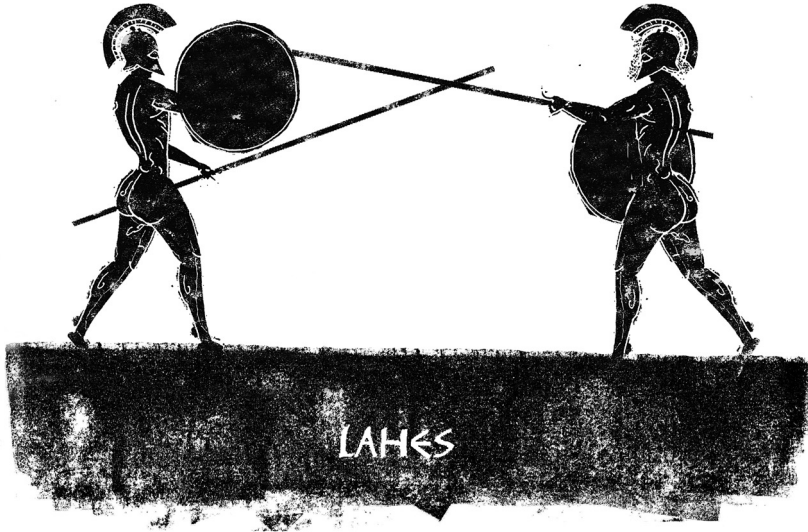
1. *Platon*, Berlin, 1920², II, pp. 366–368.

2. Cf. A. Croiset, *op. cit.*, p. 89.

3. De pildă 201 a: ἔκφορος λόγος, sau poate ἔκφορος λόγου?

1963, pp. 131–147 | STEIDLE, W., „Der Dialog Laches und Platons Verhältnis zu Athen in den Frühdialogen“, *MH*, VII, 1950, pp. 129–146 | VICAIRE, P., *Platon: Lachès et Lysis*, Paris, 1963.

Singura traducere românească anterioară a acestui dialog este cea publicată de ȘTEFAN BEZDECHI în: Platon, *Dialoguri*, Cultura Națională, București, 1922, pp. 65–115.

[SAU DESPRE CURAJ], DIALOG MAIEUTIC]

LYSIMACHOS MELESIAS NICIAS LAHES
COPIII LUI LYSIMACHOS ȘI MELESIAS SOCRATE

- 178 a LYSIMACHOS Așadar, Nicias și Lahes, l-ați urmărit pe omul acesta făcând o demonstrație cu armele¹, dar încă nu v-am spus de ce Melesias, aici de față, și cu mine v-am luat cu noi la reprezentație; o să v-o spunem acum, pentru că socotim că față de voi se cade să vorbim deschis. Asta, dat fiind că există unii care iau în derâdere asemenea lucruri și, când le cere cineva sfatul, n-ar spune în nici un fel ce gândesc, ci, căutând să ghicească ce este pe placul celuilalt, spun altceva decât părerea lor adevărată. Noi ne-am gândit deci că voi doi sunteți și în măsură să vă faceți o părere, și dispuși să ne-o împărtășiți după aceea cu sinceritate, astfel că v-am chemat să ne dați sfatul vostru asupra unui anumit lucru pe care avem să vi-l împărtășim.
- 179 a Iată pentru ce țin un cuvânt înainte atât de lung: Melesias și cu mine avem doi fii, cei pe care îi vedeți. Acesta este al lui și poartă numele bunicului său, Tucidide², iar celălalt e al meu, și el tot cu

numele bunicului său – tatăl meu –, îl cheamă Aristide³. Ei bine, am luat hotărârea să ne preocupăm de ei pe cât vom putea și să nu facem ca majoritatea părinților, care, după ce copiii lor au ajuns băiețandri⁴, îi lasă de capul lor, ci să și începem, pe cât suntem în stare, să ne ocupăm de ei. Știind deci că și voi aveți feciori, ne-am gândit că v-ați ocupat de ei, mai mult decât oricine, cum să-i creșteți ca să
b
ajungă cât mai desăvârșiți. Iar dacă nu ați acordat cumva atenție unui asemenea lucru, vă vom aminti astfel că nu trebuie să-l neglijați și vă îndemnăm ca, împreună cu noi, să vă ocupați cât de cât de educația fiilor voștri.

Se cuvine, Nicias și Lahes, să auziți și voi cum de am ajuns la această hotărâre, chiar dacă o să ne întindem puțin cu vorba. Melesias și cu mine prânzim de obicei împreună, iar băieții mănâncă și
c
ei alături de noi. Cum am zis de la început, față de voi o să vorbim deschis. Ei bine, fiecare din noi doi are de unde să pomenească multe fapte frumoase de-ale tatălui său – ce a făcut în timp de război, ce în timp de pace, fie că a avut în seamă treburile aliaților, sau ale cetății –, dar nici unul dintre noi nu are ce să spună despre propriile sale fapte. De asta nu numai că suntem cam rușinați față de băieți, dar îi și învinuim pe tații noștri că pe noi, când am ajuns băiețandri,
d
ocupați cum erau cu treburile altora, ne-au lăsat să ne facem de cap. Apoi, tinerilor acestora le punem mereu în fața ochilor toată situația, spunându-le că, dacă n-au să aibă grijă de ei înșiși și n-o să ne asculte, vor rămâne fără de faimă; dacă însă își vor da silință, curând vor ajunge poate vrednici de numele pe care le poartă.

Cum ei spun că au să ne dea ascultare, noi am început să ne întrebăm îndeaproape ce învățătură sau ce exerciții ar putea să practice spre a ajunge cât mai desăvârșiți. Cineva ne-a indicat și învățatura
e
aceasta – cum că ar fi frumos pentru un tânăr să învețe să lupte cu armele –, apoi ni l-a recomandat pe cel pe care l-ați urmărit făcând o demonstrație și ne-a îndemnat să mergem să-l privim. Am hotărât deci ca și noi să mergem să-l vedem pe omul cu pricina, dar să vă luăm și pe voi ca spectatori și totodată ca sfătuitori și ca părtași (dacă veți vrea) la educația fiilor noștri.

180 a Aceasta este ceea ce voiam să vă împărtășim. De acum încolo este rândul vostru să vă dați părerea atât asupra acestui fel de învățământ – dacă vi se pare că merită urmat sau nu –, cât și despre altele, în caz că aveți să ne recomandați vreo învățătură sau vreun exercițiu folositor unui bărbat tânăr; apoi să ne spuneți ce aveți de gând cu asocierea noastră.

NICIAS Eu unul socotesc lăudabilă intenția voastră, Lysimachos și Melesias, ba chiar sunt gata să mă și asociez cu voi, ceea ce cred că va face și Lahes.

b LAHES Da, Nicias, e adevărat ce crezi. Iar ceea ce spunea adinea-ori Lysimachos despre tatăl său și despre cel al lui Melesias mi se pare foarte bine spus, atât despre dânsii, cât și despre noi, ca, de altfel, și despre toți cei care se ocupă de treburile politice, căci tuturor acestora li se cam întâmplă ceea ce spunea el: ajung să fie indiferenți și neglijenți față de copiii lor, ca și față de toată viața lor particulară.

În privința asta ai întru totul dreptate, Lysimachos, dar mă mir că ne poștești pe noi să te sfătuim despre educarea celor tineri și

c nu-l chemi pe Socrate aici de față, mai întâi pentru că este din același dem⁵ cu tine, apoi fiindcă își petrece timpul mereu acolo unde se întâmplă câte ceva legat de ceea ce cauți tu – de învățăturile sau de exercițiile frumoase pentru cei tineri.

LYSIMACHOS Ce spui, Lahes? Să se fi preocupat Socrate acesta de asemenea lucruri?

LAHES Da, Lysimachos, chiar foarte mult.

d NICIAS Aceasta m-aș afla și eu în măsură să ți-o spun, nu mai puțin decât Lahes, pentru că de curând mi-a făcut rost chiar mie de un profesor de muzică pentru fiul meu, și anume de Damon, elevul lui Agathocles, cel mai plăcut dintre oameni și, pe deasupra, vrednic să stea de vorbă cu niște băieți de vârsta asta, nu numai despre muzică, ci despre tot ce vrei⁶.

LYSIMACHOS Ei, Socrate, și voi, Nicias și Lahes! Noi, cei de etatea mea, nu-i mai cunoaștem bine pe cei mai tineri, pentru că ne si-lește vârsta să ne petrecem timpul mai mult în casă; dar dacă și tu, fiu al lui Sophroniscos⁷, ai vreun sfat să-mi dai mie, care sunt din

aceiași dem cu tine, atunci se cuvine să mi-l dai. Așa este și drept, e pentru că ne ești prieten dinspre tată: părintele tău și cu mine am fost mereu tovarăși și prieteni, iar el s-a săvârșit înainte de a fi avut vreo neînțelegere cu mine.

Mă bate un gând și îmi aduc aminte de unele discuții dinainte ale tinerilor acestora: stând de vorbă între ei acasă, ei pomenesc adesea numele lui Socrate și îl laudă grozav. Cu toate acestea nu i-am întrebat niciodată dacă acela despre care vorbesc este fiul lui Sophroniscos. Ei, copiii, spuneți-mi, acesta este Socrate, cel despre care po- a 181
meniți întruna?

COPIII Întocmai, tată, acesta.

LYSIMACHOS Pe Hera, Socrate, este foarte bine că îi faci cinste tatălui tău, un om tare bun, mai ales că, astfel, tot ce îți aparține va fi și al nostru, iar toate ale noastre vor fi și ale tale.

LAHES Da, da, Lysimachos, nu lăsa omul acesta să-ți scape din mână, căci l-am văzut eu însumi și în altă parte făcând cinste nu numai părintelui său, ci și patriei sale. În retragerea de la Delion⁸ el a făcut marșul de înapoiere alături de mine și îți spun eu că, dacă și alții ar fi avut voința să se poarte la fel, orașul ar fi rămas cu fruntea sus și n-ar fi suferit o asemenea prăbușire. b

LYSIMACHOS Socrate, desigur că este frumos să primești laude din partea unor bărbați vrednici de crezare, mai ales când te laudă pentru asemenea lucruri. Să știi bine că eu, auzind acestea, mă bucur că ești atât de prețuit și te rog să mă numeri printre cei care-ți vor numai binele. Ar fi trebuit să vii mai de mult la noi și să ne socotești prietenii tăi, după toată dreptatea. Acum însă, de azi înainte, de vreme ce ne-am regăsit, nu face altfel, ci vino lângă noi și fă cunoștință și cu noi, și cu cei mai tineri, ca să păstrați și prin voi prietenia noastră. Așa ai să faci și tu, iar noi la fel, și despre asta vom mai pomeni și altă dată. c

Dar despre cele de mai înainte ce spuneți? Cum vi se pare? Este sau nu folositoare învățătura asta a deprinderii luptei cu armele?

SOCRATE Despre aceste lucruri, Lysimachos, eu am să încerc, d
dacă am să pot cumva, să-ți dau un sfat și apoi să îndeplinesc orice altă cerere de-a ta. Dar mi se pare cel mai drept ca eu, care sunt mai

CUPRINS

<i>Cine este adevăratul discipol al lui Socrate? (Prefață)</i>			5
<i>Lista abrevierilor</i>			28
<i>Notă asupra ediției</i>			29
<i>LAHES</i>	Introducere	33	Text 41
<i>LYSIS</i>	Introducere	73	Text 77
<i>CHARMIDES</i>	Introducere	101	Text 125
<i>HIPPIAS MINOR</i>	Introducere	159	Text 181
<i>EUTHYPHRON</i>	Introducere	201	Text 211
<i>APĂRAREA LUI SOCRATE</i>	Introducere	233	Text 241
<i>CRITON</i>	Introducere	273	Text 281
<i>Note</i>			297

Această ediție a fost redactată de Cătălin Cioabă și corectată de Ioana Vilcu. Volumul a fost paginat de Radu Dobreci în macheta creată de Radu Gârmacea, cu caractere Maiola romane și grecești, de rând, verzale și capităluțe. Ilustrațiile, atât cele din interior, cât și cele de pe copertă, au fost desenate în tehnică mixtă pe hârtie, folosind monotipia. Lucrarea s-a dat la tipar la Monitorul Oficial R. A. spre a se imprima pe hârtie de volum tonată de 80 de grame, la 11 februarie 2015, când s-a întocmit acest

COLOFON

